

Manual de gestió del Centre d'Acollida d'Animals de Companyia de Barcelona (CAAC)

2. Protocol d'ingrés i sortida

1. Objecte

Definir la sistemàtica establerta en el CAAC per l'admissió dels animals de companyia, així com per a la seva sortida.

Establir els ítems per a la revisió inicial dels animals i els criteris per a la seva distribució per zones d'allotjament.

Estipular les normes de maneig dels animals per a minimitzar l'estrès de captura i trasllat, vetllar pel seu benestar, seguint les normes de salut laboral.

2. Camp d'aplicació

Aquest procediment s'aplica a tots els animals del CAAC, en el moment del seu ingrés i de la seva sortida.

3. Definicions

– **Equip de Protecció Individual (EPI):** conjunt d'equips o eines destinades a ser portades o agafades pel personal cuidador, auxiliar, veterinari o voluntari, i que li protegeixen d'un risc que pot amenaçar la seva seguretat o salut.

4. Realització

Entrada

- Els animals de companyia poden arribar a través de:
 - Serveis propis de recollida de l'ASPB
 - Actuació de la Guàrdia Urbana
 - Custòdia de Serveis Personals dels districtes
 - Ordre Judicial
 - Altres
- No es poden acceptar animals procedents de particulars ni de cap altre Ajuntament.

– Els animals seran lliurats al CAAC juntament amb el **full de servei i lliurament d'animals** normalitzat i emplenat pel servei de recollida, i en el cas que els animals siguin recollits a instància de altres departaments o institucions que no sigui l'ASPB, amb la documentació administrativa que ho justifiqui.

– La documentació que ha d'acompanyar l'animal és la següent:

- **Serveis propis de recollida:** Full de servei i lliurament d'animals normalitzat complimentat + el document pertinent si la recollida ho és a instàncies d'una altra entitat administrativa (policia, etc.)
- **Actuació de la Guàrdia Urbana o altre cos policial:** acta d'intervenció o diligències policials si es tracta d'una **infracció penal**, acta d'intervenció si es tracta d'una **infracció administrativa**.
- **Custòdia de Serveis Personals dels Districtes:** informe de l'assistent social.
- **Ordre judicial:** dins aquesta categoria es trobem casos d'origen diferent, el tractament dels quals es detalla en un altre apartat. En tots els casos, el document que ha d'acompanyar l'ingrés de l'animal és la pròpia ordre judicial.

– En el cas que **l'ingrés de l'animal es porti a terme fora de l'horari laboral del personal del CAAC**, el personal del servei de recollida (propi o concertat) l'allotjarà a la zona de box designada per la direcció del CAAC per a aquesta finalitat. El nombre de box disponibles i la seva ubicació estaran a la vista dels serveis de recollida. Aquests deixaran, en el lloc acordat amb la direcció del Centre, la mateixa documentació que ha d'acompanyar l'ingrés d'un animal en horari laboral, segons les circumstàncies especificades en el paràgraf anterior.

- Amb la represa de l'horari laboral el personal del CAAC comprovarà si hi ha hagut un nou ingrés, i cas d'haver-se produït es procedirà d'acord amb el procediment ordinari d'ingrés descrit en aquest Protocol.

– En cas que es tracti de la recollida d'un **animal ferit o accidentat**, a la via pública o a la propietat privada

quan l'animal provingui d'un col·laborador, les actuacions a seguir són les següents:

- Si l'animal prové dels **serveis de recollida propis de l'ASPB**, el servei veterinari del Centre procedirà a la immediata estabilització de l'animal i al seu tractament, seguint els criteris establerts en el *Protocol d'Atenció Veterinària*.
- Si l'animal prové dels **serveis de recollida concertats amb una entitat externa**, aquesta procedirà a l'assistència veterinària "in situ" i el lliurarà, un cop estabilitzat, al CAAC, el servei veterinari del qual se'n farà càrrec.
 - L'empresa adjudicatària garantirà l'assistència sanitària a tots els animals ferits al carrer; els casos lleus poden ser atesos per personal auxiliar i la resta hauran de ser atesos per un llicenciat en veterinària que haurà d'acreditar la seva condició de col·legiat en qualsevol dels Col·legis Oficials de Veterinaris.
 - Per a l'execució dels treballs d'assistència veterinària a la via pública l'empresa adjudicatària podrà establir convenis de col·laboració amb clíniques veterinàries, essent assumit el cost d'aquests per l'empresa adjudicatària.
 - La recollida d'animals es realitzarà amb vehicles adaptats per atendre urgències veterinàries, i estaran equipats amb el material i la medicació adient que permeti l'assistència veterinària d'urgència als animals malalts, ferits i/o accidentats fins al seu lliurament al servei veterinari del CAAC.
- Un cop al CAAC, els animals –sempre que no es qualifiquin com a malalts, accidentats i/o lesionats– seran rebuts per un cuidador experimentat que serà el responsable del maneig, revisió inicial i trasllats dels animals als box. El cuidador s'adreçarà al servei veterinari davant de qualsevol dubte durant el procés.
- El cuidador lliurarà tota la documentació que acompanya l'animal al personal administratiu per tal que aquest pugui obrir l'**expedient individual** que acompanyarà l'animal durant tota la seva estada al CAAC, i registrar les següents dades al **Registre general d'entrada** del Centre:
 - Codi d'entrada
 - Data en què arriba l'animal
 - Espècie animal (gat o gos)
 - Raça / descripció de l'animal
 - Procedència (serveis propis, Guàrdia Urbana, serveis personals, ordre judicial, altres).
- El cuidador omplirà una **fitxa d'ingrés** per cada animal nou que arribi, segons el model de l'annex 1. Per a fer-ho tindrà especial cura en:
 - Assignar un mateix codi per al registre d'entrada i la fitxa d'ingrés.
 - Anotar correctament el box de destinació de l'animal per evitar confusions.
 - Descriure el més acuradament possible les característiques físiques de l'animal.
 - Incloure la fotografia digitalitzada a l'*expedient individual*.
- Seguint el que marca la normativa en matèria de seguretat laboral, el personal cuidador utilitzarà per al maneig dels animals els **Equips de Protecció Individual (EPIs)** que el CAAC té a aquest efecte.
- Els moviments i gestos del personal del CAAC per al **maneig de l'animal** seran sempre tranquils i fermes. Cal tenir en compte la nova situació a la que s'enfronta l'animal, en al que tot li és desconegut i fins i tot hostil, la qual cosa pot provocar en ell una sensació de por que el pot fer respondre amb agressivitat.
- En cas que el cuidador consideri que el maneig de l'animal comporta un perill, adoptarà com a mínim les següents mesures de seguretat:
 - Roba que no deixi parts descobertes accessibles en cas de contacte amb l'animal.
 - Guants resistent a mossegades.
- El cuidador s'aproparà als box del furgó de recollida per tal d'agafar a l'animal, posar-li collar i corretja, i traslladar-lo a la **zona de recepció** d'animals per tal de procedir a la seva revisió inicial.
- Durant els seus trasllats dins del centre, l'animal portarà la corretja per evitar que s'escapi, i s'hauran de prendre precaucions per minimitzar el risc de danys per a les persones o els animals.
- Un cop a la zona de recepció, el cuidador serà el responsable de realitzar una revisió inicial dels animals i de classificar-los segons el seu estat de salut i per les seves característiques comportamentals segons els següents criteris:
 - **Animals que necessiten atenció veterinària urgent:** S'ha de donar avís urgent al servei veterinari i ser traslladats a la zona que aquest indiqui. Els animals que precisen atenció urgent són tot aquells que presentin signes de patiment, i en especial, els que es detallen a continuació:
 - Ferides, inflamacions o irritacions que impliquin patiment per l'animal.
 - Dolor aparent.
 - Problemes per orinar o per defecar.
 - Coixeses.
 - Inestabilitat per mantenir-se dret o per caminar.
 - Inflamacions o hemorràgies.

- **Animals aparentment sans:** seran traslladats als box situats a la zona de quarantena i romandran en aquests fins que siguin donats d'alta pels serveis veterinaris.
- **Animals lleument lesionats o amb coixeses lleus:** El personal cuidador els aplicarà una primera cura en cas que sigui necessari i, després de passar un avis al servei veterinar, seran traslladats a la zona de quarantena.
- **Animals amb infestacions de paràsits externs:** Aplicar tractament antiparasitari i traslladar a box individual de la zona de quarantena fins que siguin examinats pels serveis veterinaris.
- **Animals sospitosos de estar malalts o que presenten comportament agressiu:** S'ha de donar avís als serveis veterinaris i s'han d'aïllar a box individualitzats fins que siguin examinats pels serveis veterinaris que decidiran el box de destinació. S'inclouen en aquesta categoria els animals que presentin com a mínim un dels següents símptomes, encara que no siguin els únics:
 - Esternuts repetits
 - Mucositats nasals o oculars
 - Tos
 - Diarrea
 - Caquèxia o inapetència
 - Abdomen distès
 - Inestabilitat per mantenir-se dret o per caminar
- Durant la revisió inicial, s'ha de cercar en els animals qualsevol tipus d'identificació (placa identificativa, tatuatge o microxip), seguint el que s'estableix al **Protocol de Localització dels Propietaris**. En el cas de no estar identificats, se'ls implantarà un microxip.
- Si l'animal té algun sistema que l'identifiqui, el cuidador passarà aquesta informació al servei administratiu, que procedirà segons s'estableix al **Protocol de Localització dels Propietaris**.
- Un cop finalitzada la revisió inicial, hauran de ser traslladats als box i allotjats en grups compatibles per tal de controlar la transmissió de malalties i reduir el seu estrès amb els següents criteris generals de separació:
 - Els gats dels gossos
 - Els animals malalts o lesionats dels sans (veure punt i)
 - Els cadells dels adults (excepte en el cas que estiguin alletant)
 - Femelles no esterilitzades i en zel dels mascles
 - Gossos agressius de tots els altres
 - Femelles que estiguin alletant de tots els altres
- La **fitxa d'ingrés** degudament complimentada i amb la signatura del cuidador serà lliurada al personal administratiu per tal que sigui inclosa a l'**expedient individual**

que acompanya l'animal durant tota la seva estada al CAAC, així com al programa informàtic complementari.

Gestió administrativa de l'estada en casos específics

- La situació legal i administrativa de l'estada dels animals que ingressen per actuacions policials o ordres judicials té un circuit específic en cada cas, que es descriu a continuació:
 - **Si hi ha ingressat per detenció del propietari:** pot haver-ho fet per ordre judicial o directament per detenció policial del propietari.
 - *Per ordre judicial:* Cada mes el CAAC procedirà a:
 - Recordar al jutge la situació de l'animal.
 - Informar sobre el seu estat sanitari i comportamental.
 - Sol·licitar al jutge autorització per a procedir a la seva cessió en adopció.
 - *Per diligències policials:*
 - A els 72 hores, el CAAC s'informarà del jutjat d'ins-trucció que porta el cas.
 - Un cop localitzat el jutjat, el CAAC farà cada mes les mateixes actuacions que en el cas anterior.
 - **Si hi ha ingressat per desnonament del propietari:** les actuacions dependran de si es coneix el nou domicili del propietari o no.
 - **Propietari conegut, domicili desconegut:** publicació d'un edicte al BOP comunicant la presència de l'animal al Centre. Un cop transcorreguts 10 dies, es publicarà un altre edicte al BOP, i un cop transcorreguts 10 dies més, si no se n'ha produït el rescat, l'animal passarà al programa d'adopció. Cal informar d'aquest procés al jutge.
 - **Propietari conegut, domicili conegut:** en aquest cas s'aplica el **Protocol de Localització de propietaris d'animals**. També en aquest supòsit cal informar el jutge.
 - **Si hi ha ingressat per intervenció de la Guàrdia Urbana** (no vinculada amb detenció del propietari): si no hi ha ordre judicial expressa, i l'animal no comporta cap risc per a la salut pública, s'aplica el que estableix el **Protocol de Localització de Propietaris**.
 - **Gos causant de lesions:** cas molt específic. En aquest cas, la documentació que acompanya l'animal a l'ingrés és una ordre judicial. Amb un animal que ha mossegat i ha produït ferides s'ha de mantenir

en observació per a la detecció de ràbia + el test de comportament:

- Si el resultat és negatiu: es retorna l'animal al seu propietari i s'informa el jutge.
- Si el resultat és positiu (ràbia): l'animal se sacrifica, se n'informa al jutge i es notifica a les autoritats sanitàries.
- El resultat a la ràbia és negatiu però el test ofereix un resultat compatible amb conducta marcadament agressiva: s'informa el jutge a l'espera que aquest decideixi sobre el seu destí.

Sortida

- El personal administratiu anotarà totes les sortides d'animals al llibre de Registre general del CAAC, així com a l'*expedient individual* de cada animal, i al programa informàtic de què disposi el Centre per a control dels animals.
- En aquesta anotació es farà constar, com a mínim, la data i el motiu de la sortida.
- Els motius de sortida poden ser els següents:
 - Adopció o acollida temporal
 - Rescat pel seu propietari o retorn al propietari si l'animal provenia de Serveis Personals dels districtes
 - Eutanàsia
 - Mort natural
 - Finalització de la custòdia establerta per ordre judicial
 - Altres
- En cas que el motiu de sortida de l'animal sigui l'**adopció** o l'**acollida temporal**, se seguirà el procediment establert en el **Protocol d'adopció i acollida** dels animals del CAAC. En tots aquests casos és molt important ressenyar de manera completa les dades de la persona que adopta l'animal o que l'acull.
- En cas que la sortida sigui per **rescat** de l'animal per part del seu propietari, se seguirà l'establert en el **Protocol de localització de propietaris d'animals perduts/abandonats**.
- En el cas que la procedència de l'animal fos una actuació de Serveis Personals dels districtes, i aquest fos **retornat al seu propietari**, s'anotarà aquesta circumstància al Registre del Centre i al seu *expedient individual*. El propietari abonarà al Centre la taxa estipulada per l'ASPB.
- En el cas que la baixa de l'animal fos per **eutanàsia**, se seguirà el que s'estableix en l'apartat corresponent

del **Protocol d'atenció veterinària**, en qualsevol cas caldrà especificar, en l'*expedient individual*, el motiu de l'eutanàsia. L'eliminació del cadàver es farà a través dels serveis municipals encarregats d'aquesta tasca.

- Si la baixa de l'animal és per **mort natural**, es procedirà a l'eliminació del cadàver a través dels serveis municipals corresponents.
 - El servei veterinari del CAAC farà una inspecció del cadàver per a avaluar la presència d'una patologia que pugui ser contagiosa per a la resta d'animals del CAAC.
- El cadàver d'un animal sacrificat o mort per causes naturals serà conservat en congelació en els casos i terminis següents:
 - Quan estigui dins dels 20 primers dies d'estada al Centre (el termini legal de custòdia de l'animal al CAAC que té el propietari per al seu rescat sense penalització per abandonament).
 - Quan es tracti d'un animal ingressat per ordre judicial o per actuacions policials, ja siguin per infracció administrativa o penal. En aquests casos, es posarà en coneixement del jutge que porti el cas la mort de l'animal, per a que decideixi sobre el destí del cadàver.
 - En aquests casos, la finalització del termini de custòdia legal inicial o una resolució judicial en sentit favorable a la destrucció donarà lloc a l'eliminació del cadàver seguint el procediment establert en la resta de casos.
 - En cas d'haver-se de realitzar l'autòpsia, aquesta serà realitzada en primera instància pel servei veterinari del Centre, excepte en aquells casos en què el propietari o el jutge sol·licitin expressament altre lloc. En aquest supòsit, les despeses de l'autòpsia aniran a càrrec del propietari.
- Quan la sortida de l'animal és per **finalització de la seva custòdia establerta per ordre judicial**, l'animal serà retornat al seu propietari quan el jutge així ho estipuli. Les despeses ocasionades per la recollida i estada de l'animal al Centre es trametran a l'organisme corresponent de l'administració de justícia, per al seu abonament, un cop el propietari en certifica la veracitat dels conceptes en recollir l'animal.

5. Annexos

- Annex 1: Full de servei i lliurament d'animals
- Annex 2: Fitxa d'ingrés i historial veterinari (anvers i revers)